

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Scheepsbouwkunde van de NHL Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	:	NHL Hogeschool
7 augustus 2013	Naam opleiding	:	hbo-bachelor Scheepsbouwkunde (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	24 december 2012
Besluit	Variant opleiding	:	voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Extra	:	Associate degree-programma Maritieme Techniek per 2011
Scheepsbouwkunde en Ad	Locatie opleiding	:	Leeuwarden
Maritieme Techniek van	Datum goedkeuren	:	
de NHL Hogeschool	panel	:	26 juni 2012
(001400)	Datum locatiebezoek(en)	:	25 en 26 september 2012
uw kenmerk	Datum visitatierapport	:	18 december 2012
01.06.03			
ons kenmerk			
NVAO/20132638/AH			

bijlagen **Beoordelingskader**

- 3 Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523) alsmede het Protocol toetsing Associate-Degreeprogramma door de NVAO.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel

Het eindoordeel over de kwaliteit van de voltijdse bacheloropleiding Scheepsbouwkunde van NHL Hogeschool is voldoende. Het oordeel over de voortgang van het voltijdse Ad-programma Maritieme Techniek, dat voor het grootste deel overeenkomt met de eerste twee studiejaar van de bacheloropleiding, is positief.

De beoogde eindkwalificaties

De opleiding scheepsbouwkunde leidt ingenieurs op die binnen één van de sectoren scheepsbouw, jachtbouw, offshore en waterbouw nieuwe producten kunnen ontwerpen en ontwikkelen of een bijdrage kunnen leveren aan het ontwerp- en maakproces en de innovatie van bestaande producten of processen. De Ad Maritieme Techniek leidt op tot meer

Pagina 2 van 8 praktisch georiënteerde medewerkers in de maritieme techniek die zich kunnen toelagen op het uitwerken van een ontwerp en op het proces van produceren en/of beheren. De opleidingen gebruiken de eindkwalificaties die zijn afgeleid van het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de opleiding Scheepsbouwkunde. Dit zijn acht technische competenties die in samenspraak met het werkveld zijn overeengekomen en vier algemene competenties. De acht technische competenties voor ingenieur volgen grotendeels de product life cycle. Voor zowel de bachelor- als de Ad-opleiding is per competentie een vereist eindniveau vastgesteld. Het panel beoordeelt standaard 1 als voldoende.

Programma

De opleidingen hebben in hun nog jonge bestaan een stevig programma met een overzichtelijke structuur ontwikkeld. Het onderwijsprogramma is een goede vertaling van de beoogde eindkwalificaties en het heeft een mooie opbouw op basis van vier leerlijnen, waarbinnen de vakken zijn ondergebracht. Deze vakken zijn inhoudelijk goed opgebouwd in vaklijnen. Horizontaal zijn duidelijke verbanden aangebracht tussen de kennis- en vaardigheidsonderdelen en de projecten.

De kenniscomponent is in het programma goed vertegenwoordigd en het programma is behoorlijk actueel en heeft een flinke diepgang. Het biedt studenten veel mogelijkheden om zich beroepsvaardigheden eigen te maken. Dat gebeurt in zinvolle projecten, onder andere in multidisciplinair verband, en in stages in het tweede en derde jaar en tijdens het afstuderen. Onderzoeksvaardigheden komen aan bod binnen andere vakken. Het gaat altijd om praktijkonderzoek, in projecten en het afstuderen. Met name in het afstuderen van de bacheloropleiding zit een belangrijke onderzoekscomponent, waarbij het vooral gaat om het optimaliseren van een product, een passende vorm van onderzoek voor een hbo-bacheloropleiding Scheepsbouwkunde. De opleidingen maken gebruik van een mix van werkvormen die betrekking hebben op de kennis- en vaardigheidsaspecten. De combinatie met projecten is goed vormgegeven. De werkvormen liggen in het verlengde van het didactisch concept en sluiten aan bij de inhoud van de leerstof.

De opleidingen hanteren de wettelijke toelatingseisen en maken afspraken met toelatingsscholen, die erop gericht zijn de overgang naar de hbo-opleiding te bevorderen. Bovendien bieden ze instromende studenten de gelegenheid om hun kennis en vaardigheden op te frissen op onderdelen waarop ze zich onzeker voelen. Desondanks blijkt de zwaarte van studie in relatie tot de vooropleiding soms tot vertraging te leiden, met name voor studenten met een mbo-vooropleiding.

De duidelijke structuur van de opleidingen bevordert de studievoortgang van studenten. Er zijn ingangseisen gesteld voor de projecten, de stages en het afstuderen en er is vastgelegd hoeveel studiepunten (EC) studenten in het eerste studiejaar ten minste moeten behalen om de studie te mogen voortzetten. De studievoortgang wordt met de studenten besproken in studieloopbaangesprekken. De studenten zijn veel op school en hebben veel contacturen. De studiepunten kunnen evenwichtiger worden verdeeld over de verschillende onderdelen en over de perioden. Het bachelorprogramma heeft een omvang van 240 studiepunten, het Ad-programma 120 studiepunten.

Het panel beoordeelt standaard 3 als goed en de standaarden 2, 4, 5, 6 en 7 als voldoende.

Personeel

De opleidingen worden verzorgd door een team van gekwalificeerde docenten. Drie van de kerndocenten hebben een masteropleiding, de andere drie hebben een bacheloropleiding. Ze beschikken over een goede kennis van de vakinhoud en van de beroepspraktijk. Van een aantal docenten dienen de didactische kwaliteiten nog te worden verbeterd. Het

Pagina 3 van 8 management treft vertrouwenwekkende maatregelen op dit gebied. De docentformatie is toereikend voor de uitvoering van het programma. De werkdruk van de docenten is de afgelopen jaren hoog geweest, maar nu het belangrijkste ontwikkelwerk achter de rug is en er een gedegen curriculum staat, lijkt het tij wat dit betreft te keren. Recent zijn er twee nieuwe docenten aangesteld. Ondanks de werkdruk zijn de docenten voldoende bereikbaar. Bij aanstelling van nieuwe medewerkers wordt gestreefd naar docenten met een masteropleiding. Bovendien moeten nieuwe docenten scholing volgen op het gebied van didactische vaardigheden. In het algemeen is er voldoende budget beschikbaar voor professionalisering van docenten en worden er voldoende professionaliseringsactiviteiten georganiseerd. De plan- en beoordelingscyclus leidt tot afspraken over scholing. Het panel beoordeelt de standaarden 8, 9 en 10 als voldoende.

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de uitvoering van het programma. De algemene onderwijsvoorzieningen zijn voldoende. Het aantal werkruimten voor projectgroepen is beperkt. De werkplaatsen en laboratoria zijn goed geoutilleerd, zij het dat enige uitbreiding gewenst is. In dit opzicht zou nog meer gebruik gemaakt kunnen worden van de specifieke voorzieningen op Terschelling en zou samenwerking gezocht kunnen worden met de TU Delft. De algemene ict-voorzieningen zijn in orde, maar de mogelijkheden om zware, specifiek scheepsbouwkundige softwarepakketten te draaien laten enigszins te wensen over. De opleiding heeft inmiddels maatregelen getroffen om op dit punt een speciale voorziening te treffen voor de opleidingen. Het zou de scheepsbouwkundige identiteit van de opleidingen ten goede komen als ze konden beschikken over een eigen ruimte in het gebouw. De studenten zijn tevreden over de begeleiding door de docenten, maar minder over de studieloopbaanbegeleiding. De opzet en inhoud hiervan is inmiddels aangepast. De stage- en afstudeerbegeleiding functioneren naar behoren. De opleiding voorziet de studenten in voldoende mate van informatie via verschillende kanalen. Studenten ontvangen alle informatie over de opleidingen via Blackboard en via het studievoortgangssysteem Educator. De informatievoorziening is in het algemeen voldoende, maar de cijfers blijken nogal eens laat op Educator bekend te zijn. Het panel beoordeelt de standaarden 11 en 12 als voldoende.

Kwaliteitszorg

Het onderwijs wordt regelmatig geëvalueerd. De opleiding hanteert daarbij duidelijke streefnormen. De evaluatieresultaten worden vastgelegd en vormen de basis voor verbetervoorstellen. Deze leiden daadwerkelijk tot verbeteringen. Bij de overgang van de opleidingen naar het Maritiem Instituut is de situatie van de opleiding op dat moment goed in kaart gebracht en zijn verbeterpunten geformuleerd die met voortvarendheid ter hand zijn genomen.

Studenten en docenten worden goed bij de kwaliteitszorg worden betrokken. Als gevolg van de nog jonge leeftijd van de opleidingen is er nog geen sprake van een gericht alumnibeleid. De opleiding heeft veel contacten in scheepsbouwveld en benut deze goed. Een eigen beroepenveldcommissie is in oprichting. Het panel constateert dat de opleidingscommissie goed functioneert. Er is een goede vorm gevonden voor de betrokkenheid van de studenten bij de commissie via de klassenvertegenwoordigers. De examencommissie vervult een actieve rol. Hoewel de opleidingscoördinator optreedt als voorzitter van de commissie, gaan de betrokkenen zorgvuldig om met de verschillende verantwoordelijkheden. Het panel beoordeelt standaard 14 als goed en de standaarden 13 en 15 als voldoende.

De opleiding heeft een duidelijk toetsbeleid en maakt gebruik van goede en gevarieerde toetsinstrumenten. De beoordeling gebeurt zorgvuldig. Het verband van de toets met de leerdoelen kan nog worden verduidelijkt. Alle toetsen worden vooraf door een tweede docent bekeken. De examencommissie is in het licht van de nieuwe wettelijke eisen bezig haar rol te versterken op het terrein van de borging van de kwaliteit van toetsen. De beoordeling van het afstuderen is voldoende geborgd door het gebruik van goede beoordelingsformulieren en door de inzet van een tweede beoordelaar. De betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de beoordeling van het afstuderen kan nog worden versterkt door een externe beoordelaar/gecommitteerde in te zetten.

De beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding worden gerealiseerd. De opleiding waarborgt dat alle competenties op het gewenste niveau worden getoetst. De individuele eindopdracht is een passende proeve van bekwaamheid voor de bacheloropleiding Scheepsbouwkunde. De kwaliteit van de afstudeerproducten varieert van voldoende tot uitstekend. Afgestudeerden vinden dat ze door de opleiding goed zijn voorbereid op de beroepspraktijk.

Het panel beoordeelt standaard 16 als voldoende.

Voortgang Ad-programma

Het Ad-programma komt voor het grootste deel overeen met de eerste twee studiejaren van de bacheloropleiding. Het tweede studiejaar wordt dit jaar voor het eerst gegeven. Het eerste studiejaar is volgens plan uitgevoerd.

Het panel beoordeelt de voortgang van het Ad-programma positief.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder die over een evenwichtige verdeling van de studiepunten, een verdere versterking van de kwaliteitsborging van de toetsen, en het inzetten van een externe beoordelaar/gecommitteerde bij de beoordeling van het afstuderen. Verder meent de NVAO dat de opleiding werk dient te maken van het verhogen van het percentage docenten met een afgeronde universitaire masteropleiding.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 24 juni 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 18 juli 2013 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Scheepsbouwkunde en het Associate degree programma Maritieme Techniek (240 EC resp. 120 EC; variant: voltijd; locatie: Leeuwarden) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 7 augustus 2013

De NVAO
Voor deze:

5/2

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel Voltijd*
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	G
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Opleiding als geheel		V
Eindoordeel		V

*) *Beoordeling Ad-programma:*

Het oordeel van het panel over de voortgang van het per 2011/2012 gestarte Associate degree-programma Maritieme Techniek luidt op basis van een lichte toetsing (conform richtlijnen NVAO) positief.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	nvt	nvt	nvt	nvt	35%	36%	18%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007	2008
Uitval	nvt	nvt	nvt	nvt

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	nvt	nvt	nvt

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	Ma	PhD
Percentage	50%	-

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	19 : 1

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	18	13	7,4	4

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- ir. I.F. van der Meer (voorzitter en domeindeskundige), opleidingsmanager Bouwkunde, Civiele Techniek en Verkeerskunde Hogeschool Windesheim;
- prof.ir. J. Klein Woud (lid en domeindeskundige), emeritus hoogleraar maritieme werktuigkunde TU Delft;
- ir. J.L.A.M. van der Hoorn (lid en domeindeskundige), project manager en deputy engineering manager GustoMSC;
- N. de Vries (student-lid), student hbo-bacheloropleiding Scheepsbouwkunde Hogeschool Inholland, Delft.

Het panel werd ondersteund door drs. L.S. van der Veen en M. Snel B HRM & Ed, beiden secretaris (gecertificeerd).